VI. évfolyam. **35. szám.** Vasárnap, 1887. évi május 1-én.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanitóknak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egyes szám 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Csendes-utcza, TOTH-féle ház.
Kiadóhivatal: Csendes-utcza, OLAH-féle ház.

Gróf Apponyi Albert apatini körutja.

Leirhatatlan az a lelkesedés, mellyel gróf Apponyi Albert az apatini kerületben történt körutja alkalmából találkozott.

Egyike ez azon kerületeknek, melyeket a kormánypárt erejének végső megfeszitésével akar visszahóditani s e czélja kivitelében előtte nem szent semmi eszköz, még a törvénytelenség és jogtalanság sem.

Miket tett a kormánypárt hosszu 6 hónap alatt az apatini kerületben, részletezni alig lehet. — Hivatali közegei utján megismerte minden egyes község bibéjét, hogy azt megorvoslás reményével kecsegtetve maga számára megnyerje, sőt szándékosan ütött mély és fájó sebeket a választó polgárokon, hogy legyen mit megtorolnia s ért szabhasson ezen orvoslásaért.

Nem is kételkedtünk azon, hogy a rendkivüli nyomás sulya alatt görnyedő polgárság fájó rezignatióval fogja fejét meghajtani, meggyőződése ellenére sorakozik azon táborba, melynek erkölcstelenségét gyülöli s utálja. Annyival nagyobb volt csodálkozásunk, midőn azt láttuk, hogy mindjárt a kerület főszékhelyén Apatinban elég volt gróf Apponyinak megjelennie, hogy a fenyegetés és pressió szálaival összefüzött kormánypárt mint szappanbuborék szétoszoljék és az ellenzék sokkal erősebben mint valaha emelje fel homlokát a kormánypárt által ütött véres sebekre mutatva elszántan lobogtatva azt a zászlót, melynek hűséget esküdött.

Valóságos örömrivalgás futotta át a község apraja, nagyját, és a fák galyai közé tüzött kormánypárti zászlók élénk ellentétet képeztek az ellenzéki jelszavakat hangoztatott sürü népesoporttal.

A kormánypárti vezetők mint vakondok vésznek idején óduikba huzódtak, a polgárság mintegy felszabadulva a keblére nehezedő lidércznyomás alól, tele torokkal éljenezte Apponyit. Mily nagy fokra hágott a lelkesedés Apponyi beszéde alatt: annak ecsetelésére hiába keresnénk szavakat. Mint egy szív és lélek tört ki a keblekből s magával ragadta rohanó árként még azokat is, a kik kémállást iparkodtak elfoglalni, hogy a történtekről az ellentábort értesitsék.

Apponyi gróf beszéde hiven tolmácsolta az ellenzéki polgárok érzületét s kifejezést adott mindazon szenvedés és bánatnak, melyek a Tisza kormány uralma alatt e nemzetet sujtották, melyek ellenében az alkotmányos jogok korlátain belül elszántan küzdünk. Ismerve azon törvény ellenes eszközöket, melyekkel a kormánypárt Apatinban hivőket toborzott találó és szellemes allegoriát mondott egy kis-ázsiai utazásról, a hol a szó szoros értelmében kis-ázsiai állapotok uralkodnak. De ilyen állapotok — ugymond ironikusan — e hon határi közt, különösen Apatinban nem uralkodnak. Itt a molnárokat szánt-szándékkal nem üzik ki helyeikből, hogy aztán köpenyforgatásuk árán visszaboecsássák őket. És a derék apatini polgárság megértette a czélzást, nevetett saját kárán és okult belőle.

Apatinból valóságos diadalmenet volt az ut Bezdánig. Nem kevesebb lelkesedés várt itt Apponyira, mint a honnan jött. S a gyujtó beszéd, melyet Apponyi tartott, a legmagasb fokig szitotta annak tüzét, ugy annyira, hogy nyoma se látszott a kormánypártnak és a hivatalnokok is elesüggedten vallották be erőlködéseik hasztalan voltát.

A merre csak Apponyi ment e kerületben, mindenütt arról győződött meg, hogy az ellenzék erősebb mint valaha, s nincs a kormányparti patikában olyan orvosság, a melytől ezt a kerületet a sajat igájába szédithetné.

Csak ez a bizonyosság engedte meg gróf Apponyinak, hogy a visszalépő Szemző Gyula helyébe Bittó Istvánt ajánlja képviselőjelöltül, mert különben ily nagy hirü államférfiu nevét nem vetette volna a korteskedés hullámai közé.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a kormánypárt hovahamarabb belátva erőlködéseinek hiu és hasztalan voltát, visszavonul és áten edi a tért az ellenzéknek, a mi által egy csufos kudarcz szégyenétől menekülend, másrészt pedig tanujelét mutatja mérlegelő és számitó képességének.

Nem minden ut vezet Rómába, nem mindenütt lehet csábitani, fenyegetni, erőszakoskodni, az apatini kerület példát fog szolgáltatni az országnak, mint lehet szembeszállni a hatalom ijesztő rémeivel, megállani rendületlenül az elvek meggyőződések talaját s a kiütött czéira feláldozni kisebb érdekeket, melyek pillanatra talán kecsegtetők, de közelebbről megszemlélve a csalárd délibábokul jelentkeznek, melyek eltüntével a félrevezetett keserü kiábrándulásnak néz elébe.

Az apatini kerület ellenzéki érzületü polgárok érzelmeit tolmácsoljuk, midőn azon óhajnak adunk kifejezést, vajha a nemes gróf, az apatini kerület képviselőjelöltjével, Bittó István volt miniszterelnökkel mihamarabb körünkbe visszatérne.

Egy uj könyv.

(Délmagyarország önvédelmi harcza 1848—9. Irta: Thim József. I. kötet. Zombor, 1887. Nyomatott Bittermann N.-nál.)

Az 1848—9. évi szabadságharcz irodalma mindegyre szaporodik. Csaknem havonkint lát napvilágot egy-egy kötet, a mely hazánk történetének e hires korszakát kivánja megvilágitani. Az irókat, kik e korszak multjával foglalkoznak, két kategoriába lehet sorozni; ezek egyikébe azok tartoznak, akik a szabadságharczban tényleg részt vettek, tehát saját tapasztalataikat adják elő; másikába pedig azok sorolandók, akik nem kortársai amaz eseményeknek, hanem az ifjabb generátióhoz tartoznak s amit elbeszélnek, azt irott kutfők nyomán adják. Ez utóbbi iróink száma — hála a történelem geniusának! — arányiag jóval kisebb, ma már azonban egygyel ismét szaporodott.

Thim József, törekvő zombori földink, orvosi tanulmányai között is érzett magában tehetséget s talált időt arra nézve, hogy a 48-as mozgalmakat szemügyre vegye, s bonczkését a történetirói pennával felcserélve, hozzá lásson a délvidék önvédelmi harczának megirásához. A törekvés, a munka minden esetre szép dolog, s ha semmi fontosabb eredményt nem szül is, dicséretet érdemel. Thim ur azonban nem dolgozott eredmény nélkül, mert ime előttünk fekszik Délmagyarország 1848—9-iki mozgalmainak története, s ez a vaskos kötet minden esetre terjedelmes munkásság gyümölcsét repraesentálja. Hogy az irodalomban mit repraesentál, azt a jövő irodalomitésze fogja eldönteni; mi tehát akkor, a midőn e művet a jelen alkalommal szemügyre vesszük, csak arról szólunk, a mit a munka tartalmaz s arról, ami egy hasonfaju irodalmi terméktől manapság várható.

Szerző azon irókhoz tartozván, akik a szabadságharcz eseményeit csak irott emlékekből, tehát csak másodkéz után ismerik, természetes, hogy minden mondata nagy óvatossággal fogadandó. A 48-as eseményekről pro és contra magyar, német és szerb részről már annyit s annyifélét irtak, hogy azoknak elolvasása, összeszedése és megrostálása a legjelesebb irónak is óriási feladat. Thim az 1848—9. évek nyomtatásban megjelent irodalmát átnézte s felhasználta s — ha jól tudom, — némely vidéki levéltárban is kutatott. A könyvek azonban, mint emlitém, nem képezhetik a tárgyilagos historia kétségbevonhatlan hitelességü forrásait, mert azok legnagyobb része bizonyos tendentiával,

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

HITEM.

Hittem, reméltem és szerettem,
Hitem szilárd volt, merész a remény,
Szerelmem ki nem mondható
Magasztos, tiszta érzemény.

Merész reményem szárnyait
Megtépte ah, a sors keze,
Szerelmen rég ott ül a
Csalódás kinos éjjele.

Csak egy, mi él, szilárdan áll,
Szivemben régi még, a hit,
Remélni ujra és szeretni,
Ah, érzem, érzem ez tanit!

Vojtkó Pál.

Május elseje.

— Emlékcsorok a multból. —

Irta: **Szabadka Gyula.**

Verőfényes tavaszi délután van. A szelid, nyájas ég az ő kellemteli azurkékjével oly elragadóan mosolyog az egész vidékre. Talán ünnepel a szép természet?

Igen, igen, ünnepel a szép természet, zöld lobogóját azért mutatja olyan büszkén, az ő szende mosolyával már rég óta elűzte a zord, mely annyi kedves virágot, annyi szép örömet elhervasztott az ő fagyos lehével. De a kikelet, ez az ifju lányka, ismét boldoggá, ismét ifjuvá tette a természetet, mely eddig egy kiaszott öreghez hasonlitott . . .

Oly jó, olyan kellemes most itt lenni ebben az illattól mámoros parkban! Hiszen május elseje van ma . . . Legszebb, legkecsesebb leányait küldte Flóra istenasszony e parkba, hogy üde, balzsamos illatukkal kinálják meg e föld fiait. Oh! Ez illat valóban oly édes irként hat a beteg kebelre . . .

Május elseje van ma! A ragyogó nap, az égnek e fölséges királynője, mely éppen ma ölté fel leggyönyörübb, legdrágább, arany- és gyémántsugárból szött ruháját, vigabban tündököl, kedvesebben csillog. Talán e fenséges ünnepélyt kecses megjelenésével még fenségesebbé akarja tenni! A madarak is kedves csenegésükkel, kellemes dalukkal emelik ezen ünnep diszét, olykor-olykor hirtelen elhallgatnak s nagy néma csend lesz . . .

De akkor meg a kedves csalogány az ő andalitó trilláival megszakitja e pillanatnyi csendet, hogy meg adja a végső accordot az imént félb szakadt harmoniának, melyet e sok madárka különféle hangjaival alkotott.

Most már egészen benépesedik a park s csak ugy hemzseg a sok tarka vidám nép csoporttól, mely fölkeresi e kedves helyet, hogy magának kellemes szórakozást találjon.

Az egész park mosolyog, hiszen május elseje van ma!

Hogy örülnek az emberek május elsejének! És miért ne örülnének . . .? Hisz a természet is ünnepi ruhát öltött örömében!

Az egész parkban, a hová csak a szem elláthat, minden csattog, cseveg, minden örül, mosolyog. Csak én magam vagyok oly szótalan, oly bus, oly szomoru! Nekem május elseje nem hoz örömet, nem balzsamirt beteg, hervatag szivemre, — hanem fájdalmat, keserüséget! . . .

*

. . . Ma egy esztendeje, hogy megismerkedtem vele, a szőke angyallal — Dalmával kit szivem, lelkem egész hevével szerettem. Itt ismerkedtem meg vele május elsején, itt e gyönyörü parkban. Oh, akkor is ily kellemes délután volt akkor is oly édes regéket suttogott a könnyü szárnyu szellő az ő kedves virágainak s ezek mint örültek e tündéri regének! — S a pajzán szellőcske megcsókolta bársony szirmaikat és illatott lopott enyelegve kelyhökből, hogy azután kaczérkodva kináljon vele mindenkit.

Oh, akkor én is sugtam egy szép regét az én kedves kis lánykámnak: szerelmet vallottam neki!. . . S e szép angyal fülembe sugta, hogy ő viszont szeret engem, hogy ő már rég eped utánam. Mint örültünk mindennek, mily boldogok voltunk.

Sokáig csevegtünk egymással, Ekkor tudtam meg csak, mi az az igazi boldogság és ekkor tudtam meg azt, hogy mit tett az igazán szeretni!...

Körültünk miden boldogságot, szerelmet hirdetett. Egy valóságos paradicsom volt előttem akkor e szép kert, melyben nincsen irigykedés, nincsen szenvedés, fájdalom, — csak örök boldogság, örök szerelem. És e boldog paradicsomban én s az kis imádott Dalmám voltunk a legboldogabbak.

Sokáig sétálgattunk a park kigyózó utain; még sokáig csevegtünk szerelemittasan egymással. És mégis oly hamar mult az idő! Ugy tünt föl előttem, mintha csak egy rövidke percig tartott volna e boldogság, midőn a mama, ki a kis Ferkével a padon ült a tó előtt és nézegette a szép hattyukat, utánunk üzent, hogy haza kell már menni.

Elkisértem lakásukig Dalmát s megkértem, hogy szabad legyen meglátogatnom. Ő megengedte.

Egy édes mosoly, egy forró kézszoritás után elváltunk. Azután mentem czéltalanul, képzeletemben mindig őt látva, vele susogva, enyelegve. S miután már az egész város utczáit összejártam, mint a kósza szellő, se nem ismerve, se nem köszönve senkinek, haza vetődtem s az édes merengésnek adtam magam.

Gyakran meglátogattam első találkozásom óta Dalmát s mindenkor örömest és szivesen láttak engem. Sok boldog órát tölték az ő kedves társaságában. Gyakran ültünk együtt szép csöndes esténként a lakásuk előtti verandán, mely környezve volt sok szép virággal. És e kedves virágok oly szépet álmodtak, oly gyönyörüt . . . Sokszor hallgattuk itt a csalogány mámoros trilláját s oly jól esett nekünk ez az andalitó dal!

De e boldog estéknek is végük lett egyszer.

Dalmáért elköltöztek a mi kedves városunkból, el a mosolygó alföldi rónáról, messzire, a vadregényes Kárpátok közé. Elbucsúztam tőle örökre! Oh! ha tudtam volna, hogy ez lesz az utolsó csók, a legutolsó, mely elválásunkkor ajkainkon összeforrt, tudom, hogy e végső csókkal elleheltem volna lelkemet . . .

Ugy sirt, zokogott, ugy fájt szive, midőn az utolsó Istenhozzádot rebegte egymásnak ajkunk. Oly édes-epedve igérte, hogy sohasem felejt el, hogy képem örökké fog élni emlékében. És én hittem neki, oh! mit is nem hittem volna az én kedves kis lánykámnak.

legtöbbször a vád- vagy védirat jellegével iratott. A részrehajlás, pártoskodás még a magyar szabadságharcz mai napig legjelesebb történeti művész, Horváth Mihály koszorus történészünk könyvén is lépten nyomon érezhető, s ezt egyáltalán nem is lehet csodálni, ha tudjuk, hogy e mű mily időben s mily körülmények között iratott. A nem magyar, hanem német és szerb irók munkáiról mindezt még inkább el lehet mondani, s az egy Rüstow-ot s pár franczia irót kivéve, ugy szólva nincs egy oly munka sem, a melyen a pártszinezet zománcza végig ne vonulna. Ily viszonyok között be kell látnunk, hogy az 1848—9. évi eseményeket nem lehet a ma létező nyomtatott források alapján tárgyalni, mint azt Thim teszi, hanem a leveltárakhoz kell fordulni.

A levéltárak azonban, — leszámitva a számba alig jöhető vidéki városok szegényes archivumait, — melyekben Thim részben kutatott is, — a kutató előtt még ma el vannak zárva, mert sem a bécsi állami, sem a budapesti országos levéltár actái be nem tekinthetők s közre nem bocsáthatók a nélkül, hogy az által még ma is élő egyének s azokkal összefüggő érdekek többé-kevésbé compromittálva nem lennének. Ezeket tudva, beláthatni, hogy ma még nem jött el ideje annak, hogy a szabadságharcz eseményeit, — melyekre vonatkozólag még az egykori vezéregyéniségek sem tették közzé irataikat mindannyian, — egészen hitelesen és tárgyilagosan előadhassuk. Thim könyvétől tehát nem sokat várhattunk s igy ma, midőn megjelent, tartalmában egyáltalán nem is csalatkozhattunk.

A mi magát az első kötetett illeti, ez öt fejezetből áll; az elsőben a szerb felkelés kitöréséig, a másodikban a szerb lázadástól Jellacsics felléptéig, a harmadikban a horvát bánnak Bácskába történt b e t ö r é s é t ő l a m a g y a r hadak kivonulásáig lefolyt események, a negyedikben a várak és királyi városok szereplése, az ötödikben Perczel tábornok hadjáratai s Jellacsics viselt dolgai tárgyaltatnak. E szakaszok tárgyalása közben meggyőződünk arról, hogy a magyar szabadságharcz délvidéki része nehéz, bonyodalmas és irodalmilag kellőkép ma sem tisztázott mozgalmakat mutat, oly mozgalmakat, melyekről ez előttünk fekvő könyv inkább csak egyes aperen-ket közöl, de általában alapos képet már csak forrásainál fogva sem nyujt.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy Thim könyvét sokan érdeklődéssel ne lapozzák. A legelhibázottabb műnek is van valami haszna, annálinkább lehet tehát oly könyvnek, milyen az előttünk fekvő, mely minden hiányossága mellett is megálja helyét a hasonfaju irodalmi termékek között. Csak az kár, hogy a hasonfaju termékek jobbára keresü utóizzel birnak. Megállja azonban helyét Thim könyve a vármegyei sajtótermékek között is, sőt itt bizonyára még inkább fog számot tenni, mint a hazai szakirodalomban. S midőn ezt konstatálni szigoru meggyőződésünk parancsolja, ez csak onnan van, mert ismerjük s átlátjuk egy részt a vármegyei irodalom szegénységét, a melynek folytán egy-egy uj könyv megjelenése valóságos eseményt képez, — s ismerjük más részt Thim könyvének pótolhatlan hiányait.

Minden könyvnek megvan a maga sorsa, mondja egy régi latin közmondás, s bizton hisszük, hogy e könyv sem fog sem jobb, sem rosszabb fogadtatásban részesülni, mint a milyet értékénél fogva érdemel.

Dudás Gyula.

Megyei s helyi hirek.

Kinevezések a honvédségnél. Ő Felsége 1887. évi május 1-évelkinevezte: a t e t t l e g e s á l l o m á n y b a n a g y a l o g s á g n á l I. o s z t. s z á z a d o s o k k á a következő II-od osztályu századosokat: Gruden Iványt a 4-ik, Poppovits Theodosiust a 7-ik földandár állományában; II-od o s z t á l y u s z á z a d o s s á: a tettleges állományu hadnagyot Zay Jenőt a 3-ik, földandár állományában; f ő h a d n a g y o k k á: a következő tettleges állományu hadnagyokat: VarghaGyörgyöt a 6-ik földandár, Kögler Józsefet a 4-ik, Bignió Albertet a 3-ik földandár állományában; h a d n a g y o k k á. a következő tettleges állományu hadapród — tiszthelyetteseket: Máry Sándort a 6-ik, Késmárky Istvánt a 4-ik, Tömösváry Sándort a 6-ik Ligárt Jánost a 3-ik, Burgmayer Bálintot az 5-ik, Müller Pált a 3-ik földandár állományában.

Kinevezés. Jablonszky Miklós torontálmegyei aljegyző — zombori földinek — a miniszteri fogalmazói rangosztályban Torontál vármegye főispánja mellé titkárnak lett kinevezve.

Bács-Bodroghmegye rendes évnegyedes közgyülésének 2-ik napjára 119 tárgy maradt. A gyülésen 15—20 megyei birtalnokon kivül alig jelent meg vidéki. A hátralévő pontok legnagyobb része zárszámadás, felebbezés, határozat stb. volt, a mely 119 pontot a főispán 2 óra alatt ledaráltatott. A mit ő ajánlott, azt mind elfogadták, a mit ő nem talált helyesnek, azt a többiek sem találták annak, legnagyobb részét fel sem olvastatta szóval, minden ugy ment, a hogy ő jónak látta. Különben érdekes tárgy nem is fordult elő.

Hymen. Dr. Donoszlovits Vilmos, helybeli fiatal gyakorló orvos, f. hó 16-án vezeti oltárhoz Hável Ella kisasszonyt, dr. Hável József kedves és müvelt leányát.

Zombor szab. kir. város törvényhatósága m. hó 29-én d. u. 3. órakor a városháza nagytermében rendes közgyülést tartott. Főispán örömmel üdvözli a megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Athanaczkovits György főjegyzőt, a szólásra jelentkezők feljegyzésével Gertinger Pál aljegyzőt bizván meg, az ülést megnyitja. 1. Belügyminiszteri leirat, egy rendőrhadnagyi és egy uj végrehajtói állás szervezése tárgyában. Ezen állásra pályázat hirdetése határoztatott el. 2. Belügyminiszteri leirat, a zombori szinház részvénytársaság tulajdonát képező szinház épület és ahhoz tartozó vendéglőnek a város tulajdonába leendő átvétele iránt. Jóváhagyatik. 3. Közmunka és közlekedési m. kir. ministeriumnak intézvénye, a közmunkáról alkotott szabályrendelet tárgyában. Tudomásul vétetik. 4. Adótiszti s esetleg előléptetés folytán netán üresedésbe jöhető más állomásnak választás utjáni betöltése. Barthal József ajánla a kandidaczionális bizottságba Gottlieb Márton, dr. Sztojkovits Péter és dr. Spitzer Mór biz. tagokat, a főispán pedig kinevezi abba Barthal Józsefet, Kocz kár Zsigmond és Tárczay Mór biz. tagokat. Ot percznyi szünet után a kijelölő bizottság az adótiszti állásra első helyen Konyovits Pál, II-od helyen Kirilovits János, III. helyen Soós Emilt ajánlja. Konyovits Pál egyhangulag megválasztatik. A Konyovits Pál megválasztatása folytán üresedésbe jött pénztári tiszti állásra ajánltatnak első helyen Kapdemord György, II. helyen Wiener Mihály, III. helyen Soós Emil. Kapdemord egyhangulag megválasztatik. A Kapdemord György megválasztatása folytán üresedésbe jött városi irnoki állásra ajánltatnak első helyen Lallossevits István, II-ik helyen Sztólisits Mátyás, III-ik helyen Rados János. Lallossevits István egyhangulag megválasztatik. 5. A városi közigazgatási bizottságnak bejelentése, az ülésről igazolatlanul elmaradt tagok iránt. Tudomásul vétetik. 6. A városi házipénztár 1886. évi Zárszámadása. Tudomásul vétetik. 7. A közvetési alap 1886. évi Zárszámadása. Tudomásul vétetik. 8. Az 1886. évi megvizsgált árvapénztári számadás. Tudomásul vétetik. 9. Fizetési előleg iránti kérvények. Megadatik. 10. Netán időközben beérkező sürgős tárgyak. Czirfusz Ferencz átirara a polgármesthez ipariskola ügyében, tudomásul vétetik. Főispán a jegyzőkönyv hitelesitésével dr. Sztojkovits Péter, Zsuffa Vincze, Mayer Károly és Spitzer Bernát urakat bizza meg. Az ujonnan megválasztott tisztviselők esküjüket letevén, az ülés befejeztetett.

Kortesvilág Bajmokon. A függetlenségi eszmék soha ily termékeny talajra nem hullottak még Bajmokon, mint most. Az értelmiség a községi jegyző fegyelmi ügyével van occupálva, az nem ér rá az országos politikával foglalkozni most. Nem nagy kedve van h o n p o l g á r i jogokat gyakorolni olyan embernek, akinek e m b e r i jogai sértettek meg, aki azok számára keres orvoslást. Nem ér rá elmenni a választás helyére olyan ember, akinek feje fölött lángban áll a ház. — A nép a maga, mivel itéletével siet, azt hitte, hogy közvetlen a minapi különttség hazaérkezte után eredményt lát, a n é p ö n b i r á s k o d á s i h a j l a m o k a t t a n u s i t. Reméljük azonban, hogy a kitörés még most meg lesz akadályozható. Fölötte sajnáljuk azonban, hogy a fogalomzavar egy falusi jegyző ügyét összetéveszti az országos politika nagy ügyével, sajnáljuk ezt annyival inkább, mert rajta segiteni nincs módunkban. — A függetlenségi párt kortesei házról-házra járnak s a község polgárainak elégületlenségeiben hatalmas segitségük van. — Ugy halljuk a függetlenségi pártnak e napokban Ó-Moroviczán megtartandó értekezletén Bajmokról is számosan vesznek részt.

Süketség gyógyitva. Halbveisz András zombori fogyasztási adóhivatali ügynök 1848. óta mint honvéd ágyúdörgés folytán süketségben szenvedett és dr. Donoszlovits Vilmos orvosunk őt rövid egy heti gyógykezelés folytán a társadalomnak visszaadva — a mennyiben illető most teljesen és tisztán jó hall, — miért is dr. Donoszlovits Vilmos orvos úrnak itt is a nyilvánosság előtt hálás köszönetét fejezi ki.

Halálozás. Lovich Kálmánné, Lovich Kálmán kir. törv telekkönyvvezető neje április hó 29-én hosszas szenvedés után elhunyt. — Béke poraira!

Bende Imre, beszterczebányai püspök fölszentelése ápr. 24-én ment végbe Esztergomban. A szertartás délelőtt kilencz órakor kezdődött, mikorra Simor János herczegprimás fényes kiséretével megjelenvén a bazilikában, óriási közönség jelenlétében szentelte fel Beszterczebánya uj püspökét. A fölszentelési szertartásnál, mely a szónoklattal együtt körülbelül délig tartott el, segédkeztek: Dulánszky pécsi és Palásty czimzetes püspökök, mint konkonszekrátorok, Berlicza és Hyross beszterczebányai kanonokok, mint archidiakonusok Hornig báró püspök, Dankós prelátus főszékegyházi főesperes, Szilányi és Pellet kanonokok tiszteletbeli diakonusok, Csernoch pápai kamarás titkár, Séda Ernő jegyző, Machovits szertartó, Schäffer szekrestyeigazgató és nagyszámu növendékpapság. Délben a primásnál fényes ebéd volt, melyen számos felköszöntő mondatott. A herczegprimás XIII. Leó pápára, majd ő Felségére, végül Bende Imrére emelte poharát, ki viszont latin nyelven a herczegprimást s utóbb a segédkező püspököket köszöntötte föl. Dulánszky és Bende püspök a délutáni bécsi hajóval Budapestre utaztak. Bende püspök, május hó 12-én érkezik megyéjébe, Bars-Szentkereszthre, honnét ugyancsak május 24-én délután tartja bevonulását Beszterczebányára, hol 25-én lesz az ünnepélyes beigtatás.

A zombori állami főgymnásium ifjusága f. hó 27-én tartotta hangversenyét, mely ugy erkölcsileg, mint anyagilag minden tekintetben sikerült A zombori közönség szine-java volt jelen. A müsor majd minden darabja 1—2-szer is megujráztatott, és már ez is eléggé igazolja, hogy ezen hangverseny minden tekintetben sikerült. A nemzeti ima után, melyet a főgymnásiumi férfikar énekelt, két fiatal zongoraművész Rákóczyt játszotta oly érzéssel, oly benső odaadással, hogy játékuk végeztével mintegy önkénytelenül tört ki a hallgatóságból a „hogy volt" és tapsolás. Kohn Gyula VI. o. t. szavalata következett ezután, a ki Vörösmartynak „A vén czigány" czimü remek költeményét jól felfogva eléggé tiszta hangon adta elő. A hegedü-duett, tekintve, hogy kezdők adták elő, eléggé jól ment. A müsor egyik legsikerültebb része volt Oláh „Fohász"-a, melyet négy felső osztályu tanuló valóban tiszta és csengő hangon adott; a kis Csarsch Lajosnak czimbalomjátéka azonban a legnagyobb tetszésnek örvendett, a mi abból is kitünt, mivel három izben hivták a lámpák elé és kellett ismételten játszania. A fuvola-duett is, mely oly fárasztó volt az előadókra a szinpadon uralgó nagy hőség folytán, jól ment. Szép Ilonka melodráma, nagy hatást keltett. Végül az ügyesen összeállitott müsort csattanóan Zsaszkovszky „Induló"-ja zárta be, előadva a főgymnásiumi vegyes kar által. Ezzel az élvezetes est befejeztetett. Nem mulaszthatjuk el azonban, hogy meg ne emlékezzünk azon két férfiuról, a kiknek ezen élvezetes est köszönhető. Az egyik dr. Margalits Ede, a főgymnásium szeretett igazgatója, a kinek az eszme létesülését köszöni; a másik Bergman Ágost tanár ur, a főgymnásiumi dalárda derék karnagya, a kinek elég nagy fáradságába kerülhetett, mig a különböző kardalokat betanitotta; különben a hálás publicum méltóan megéljenezte. — Ezen hangverseny 12 év óta első ilynemü fellépte az ifjuságnak, és hisszük, hogy más egyéb alkalommal is a nyilvánosság elé fognak lépni. Legalkalmasabb volna mindjárt a jövő hónapban egy nagyobbszerü majálist rendezni. A publicum valóban nagyon hálás lenne ezért az igazgató urnak, mert ugy is ritkán élvez egy-egy majálison. — A koncertről kellemes emlékekkel távoztunk és biztosra veszszük, hogy ezentul minden évben lehetünk részesei ily kellemes estnek. Ugy legyen!

Majális. A zombori róm. kath. elemi ifjuság majálisa 1887-e május hó 11-én lesz megtartva.

A szabadkai negyedmillós lopás ügyében, mint már emlitettük, elfogták Husztó Mihályt, Juhász Zsigmond Simont, Mihályt és Jánost, mint a kiket ebben a lopásban sulyos gyanu terhelt. Az ötödik letartóztatott volt Madacski Antal, a ki a mitroviczai törvényszék börtönéből megszökött. A mint értesülünk, a szabadkai tövényszék az előbbi négyet most szabadon bocsátotta, mert ártatlanságukat bebizonyitották. A megszökött Madacski pedig önként jelentkezett a szabadkai törvényszék előtt, s kijelentette hogy Rumán történt elfogatásakor csak azért vállalta magára a büntény elkövetését, mert tüzes vassal kinozták.

Elismerést az érdemnek. Örömmel ujságolhatjuk, hogy Csermák József zongora hangoló Zomborban — ki a legelső zeneművészek, nevezetesen Reményi, Popper, Menter stb. részéről a leghizelgőbb irásbeli elismerő okmányainak birtokában van, — legutóbb gróf Zichy Géza zongora művész részéről is a következő irásbeli elismerésben részesült: „Csermák József ur Bözendorfer-féle hangverseny zongorámat nemcsak hogy kitünően meghangoltatta, de rajta kisebb javitásokat szakértelemmel végzett. Szabadka, 1887. január 24-én Gróf Zichy Géza s. k."

Pályázat. A zombori állami főgymnásiumnál tanári állásra pályázat van hirdetve.

A bácsi tiszasszabályozási társulat további működése" ezimen megszünt s jövőben „A bácsi Tisza-Ármentesitő- Társulat" czime alatt fog működni. A czég változással az alapszabályok is gyökeres változást szenvedtek. Az uj alapszabályzat alapján a társulat f. é. április hó 21 én O-Becsén alakuló közgyülést tartott. Ez alkalommal elnökké Tóth József ó-kanizsai földbirtokos választatott meg Választmányi tagokul megválasztattak: Dukai Mihály (O-Kanizsa); Csuka Sándor (Ó-Kanizsa); Mikósevits József, Jankovits Jozsef (Zenta); Mikósevits Antal (Mohol); Zagorim Saró (Petrovoszelló); Vojnovits Áron (Obecse); Dörner Márt. (Obecse); Sátrátimirovits Győző, (Földvár.) A legközelebbi választmányi ülésen pedig a tisztikar lesz megválasztva.

Nyugdijazás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Prámer Elek zombori állami főgymnásiumi tanárt nyugdijazta.

A közmunka- és közlekedési miniszter urnak április hó 15-én 15.574. sz. a. kelt közlemenye szerint a hazai vasutak a kereskedelmi muzeum czime alatt feladott küldemények számára 50% szállitási kedvezményt engedélyeztek oly feltétel alatt, hogy a küldemények a kereskedelmi muzeum igazgatója által kiállitott igazolvánnyal ellátva adussanak fel. Ilyen igazolványokat kaphatnak a megyénkből jelentkezők Rácz Vilmos közg. előadónál Zomborban.

Oh! hányszor mondta: „Szeretlek Andor, a mint csak szeretni lehet, mert te oly igazán tudsz szeretni. Hiszek neked, mert te el nem hagyhatod azt, ki téged szivének minden érzelmeivel szeret! Te viszont szeretsz engem s igy boldogságot adál nekem, mert az igazán boldog lehet, a ki tégedet szerethet. Te nekem örök boldogságot, örök hűséget adál s ezért viszont adom örök igaz szerelmemet.

Ha csak egyszer is mondanád, hogy nem szeretsz, úgy sirba mennék meghasadt szivemmel . . ."

O mondta ezt mind, ő — és én hittem ezen édes szavaknak, hittem; hiszen oly ártatlansággal, olyan tiszta őszinteséggel mondá, hogy bün lett volna csak gondolni is arra, hogy hazug minden szava, minden igéje.

És hogy megváltozott minden, midőn eltávozott!

Eleinte válaszolt minden levelemre s megujitá hűségét, szerelmét; később már ritkábban válaszolt, s akkor is oly hidegen, fagyosan. S midőn egy szemrehányós levélben megirtam, hogy mily hideg, fagyos hozzám, nem is válaszolt többé szemrehányó levelemre. Még egy levelet irtam neki, melyben elpanaszlám szivem tenger keservét, fájó bánatomat és keserü családomat, O mindezekre csak ezt válaszolta:

„Bús Galambom!

Légy boldog örökké! Ne busulj miattam — úgy is haszontalan. Ha emlékedben többé nem élek, majd beheged a seb szivedben. Tanulj türni és — lemondani!

Isten veled!

A te volt Dalmád!"

. . . Egy szép tavaszi reggelen ismét kapok tőle levelet; reszkető kezekkel bontom föl és szorongó kebellel olvasom.

Szenvedéseimnek keserü poharát, hogy megtöltse egészen — esküvőjére hi, melyet meg tart május elsején . . . Egy törődöfés a szenvedő keblébe nem oly fájó, mint nekem ez a meghivás. —

El akarom felejteni és — nem tudom, képe üldöz, mindenütt előttem lebeg s nem menekülhetek előle. Olyan vagyok mint a hévütött virág, mely olyan esengve s oly égő szerelemmel kért titkos kedvesét, a napot, hogy szerelméből, sugaraiból adjon neki sokat; s a jó nap adott is annyit, hogy a tulságos szerelemtől lassan hervad a semmiség siri ölébe . . .

A lemondás és az igéző szerelem kétesen küzdenek beteg keblemben. Melyik győz, oh! melyik győz? Ah! jól tudom, jól tudom. Majd addig gyötör engem is a fájdalom, mig hosszu szenvedés után a sir rideg ölében találok majd nyugalmat, örök és édes nyugalmat.

Légy boldog Dalma! légy boldog örökké leendő férjed karjai közt! Talán én nem tudtalak volna ugy szeretni, mint ő szeret tégedet. A haragos végzet mást irt a sors könyvébe: mi nem lehetünk egymáséi! Nem lehetünk azért, mert oly nagyon, oly igazán szeretlek; s te oly csufosan fizetted azt vissza . . . De nem akarok szemrehányást tenni neked; csak légy te boldog teljes életedben, akkor majd talán nekem is könnyebb és édesebb lesz a szenvedés, a végnélküli kin. Isten veled! Légy boldog első szerelmem álma, szép szőke Dalmám! . . .

Ott ültem a park távoli zugában egy mohlepte kőpadon s az édes képzelet villámsebességgü szárnyain visszatértem a multba s elmerengtem az elmult boldog és boldogtalan órák felett.

Sokáig merengtem ott. A park zsibongó népei már már elhagyogatták a kedves helyet, hova ők mulatni, csevegni jöttek, én pedig, hogy első szerelmemet felujitsam emlékezetemben s hogy igy a fajdalom s a keserü csalódás annál mélyebben gyötörje hervatag szivemet.

Lassan-lassan már a nap is leáldozott, s a virágok ugy örültek az alkonynak, mert a forró napnak lenyugtával frissitő harmatban fürösztik majd meg száraz szirmaikat. A park is már egészen csöndes, csak a kedves csalogány hallatja még ábrándos estdalát s csak az én halk lépteim s szivem dobogása az, a mi mutatja, hogy a parkban nem aludt el még az élet.

A mint igy kifelé ballagok a parkból, egyszerre csak megszólal a torony csengő harangja s mélabus hangjára ugy elszorul szivem . . . Egy csöndes imát küldök a mindenek Alkotójához, hogy boldogitsa azt, kit teljes életemben feledni nem fogok, kiért teljes életemben szenvedni fogok! Még egy fájó sohaj s tovább folytatom utamat kis lakom felé bánatosan, megtört reménnyel . . .

*

Május elsején ismerkedtem meg vele, május elsején esküdött örök hűséget az oltárnál — másnak! Nekem május elseje nem hoz örömet, hanem bánatot keserüséget és örök fájdalmat. Nekem is ünnep május elseje, de nem az öröm, hanem a fájdalom ünnepe! Én is várva várom május elsejét, de nem azért hogy örvendjek ekkor a természet tenséges bájainak, hanem azért, hogy ide jöjjek e szép parkba, hol először ismerkedtem meg vele s felidézzem a boldog, azután a keserü multat. Szeretem a május elsejét, szeretem, mert akkor olyan édes nekem a szenvedés; s csak arra kérem a jó mennyei atyát, hogy május elsején szólitson magához, mert május elsején örömestebb halok meg . . .

A vizsgálati fogság. A kir. kuriának büntető osztálya ápr. 22-én délelőtt, Csemegi Károly elnöklete alatt teljes ülést tartott, a melyben kimondta, hogy: 1. A vizsgálati fogság iránti határozatot a kir. kuria felülvizsgálhatja, a bünvádi vizsgálat elrendelését vagy megszüntetését kimondó, illetőleg a vád alá helyezést elrendelő vagy megszüntető határozat felülvizsgálata nélkül is. 2. Annak esetekben, midőn a kir. kuria az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 45. §-a alapján a vád alá helyezési határozatot felülvizsgálja: nincs hivatva az eziránti határozatában egyszersmind a vizsgálati fogság fentartására vagy megszüntetéséről is hivatalból rendelkezni. Ennek kapcsán kimondta azt is, hogy 3. oly esetben sincs hivatva a vizsgálati fogság iránt hivatalból rendelkezni, midőn csakis általában a vád alá helyezési határozat ellen adták be, illetőleg jelentették be a fölebbezést; ha tehát a határozatnak a vizsgálati fogságra vonatkozó rendelkezését a fölebbezésben külön tárgyává nem tették.

— **Zászlóbontás országszerte.** Fővárosi levelezőnk irja: Az országszerte megindult képviselőválasztási mozgalmak alkalmából a fővárosban egymásután gombamódra „szaporodnak az ugynevezett „zászlógyárak“ Mindennap uj meg uj tricolor hirdeti egy-egy ily „honboldogító“ vállalat megnyitását. — Fájdalom e „gyárak“ legtöbbje, mint sok más efemer életü vállalkozás, minden reális alapot nélkülöz s a viszonyokkal ismeretlen vidéki közönség jóhiszeműségére van alapitva. Számos ily zászlógyárak nevezett bolthelyiségben az egész készlet 3—4 méter nemzeti szinü kelméből s 10—12 zászlórudból áll. Az ilyen ex-zászlókészitők nemcsak gyors megrendelésnek, de egyátalán az elvállalt szállításnak sem tehetnek eleget s megesnetik, hogy a velük érintkezésbe lépő párt a legvalságosabb időben zászló nélkül marad. E mellett annyira tudatlanok nemzeti szineink összeállításában is, hogy több helyen piros-fehér-zöld helyett megforditott zöld-fehér-piros zászlókat láttam kitűzve, ez pedig nem magyar, hanem olasz lobogó. Már pedig a magyar nemzet mindig kényes volt és az is marad nemzeti czimere helyességére. Azért szolgálatot vélek tehetni a közelgő következő választások alkalmából a vidéki választópolgárságnak, különösen a pártbizottságnak, ha felhivom figyelmüket egy minden tekintetben megbizható és kipróbált fővárosi zászlókészitő czégre: Rumbold B.-re, a ki mint a magyar heroldikai és geneologiai társaság tagja, e téren kiváló szakértelemmel bir ugy a helyes szinek megválasztását, mint azok összeállitását illetőleg, másrészt mint régi elismert czég, mely 1842. óta egy és ugyanazon helyen a muzeum-körut 29. szám házban áll fenn s e mellett gazdagon felszerelt raktárral és nagyszabásu műhellyel bir, teljes biztositékot nyujt az elvállalt zászlók gyors, pontos és olcsó (40 krtól felfelé) elkészitése és szállitása iránt, ugy hogy bármily mennyiség pár óra alatt elkészittetvén a megrendelés vétele után a legközelebbi vonattal utnak indittatik. Mindazonáltal czélirányos a megrendeléseket idejekorán megtenni, nehogy forgalmi akadályok miatt a zászló késön érkezzék.

Uj fehérnemü és ruhatisztitó intézet Zomborban. Tiszt. alólirott bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Budapesten egy első rangú fehérnemü és ruha tisztitó üzletben hosszabb időn át alkalmazva voltam, és ott szerzett gyakorlataim alapján itt Zomborban fehérnemü és ruha tisztitó intézetet nyitottam. Elfogadok feldiszités és tisztitás czéljából minden e szakmába vágó munkát u. m. női és férfi ingeket, corzetteket, aláó és felső szoknyákat, továbbá minden szinben női ruhákat, szóval teljes a legfinomabb minőségben, ágyhuzatokat, abrossokat, asztalkendőket, csemege kendőket kávé abroszokat damaszt asztalteritékek, zsebkendőket, törülközőket, csipke és moll függönyöket, mindenféle legfinomabb csipkéket, férfi mosó öltönyöket és selyem keztyüket stb. Midőn a nagy érdemü közönség becses figyelmébe ajánlanám magamat, igyekezni fogok a leggondosabb bánásmód, valamint pontos visszaszolgáltatás által a n. é. k. fokozott igényeit is kielégiteni. Zomborban 1887. évi április hó 20-án. Kiváló tisztelettel özv. Partlics Manóné, Szóntai út 206. sz. a. Vavra-féle házban

Ezen ország nemzeti betegsége a rosz emésztés; modern élet és modern főzés voltak e baj szülői, mely váratlanul lep meg bennünket. A beteg fájdalmat érez a mellben és az oldalakban és néha a hátában. Levert álmosnak érzi magát a beteg; szájize rosz, különösen reggelenként. Ragadós nyálka boritja a fogakat. Az étvágy hiányos. Olyan érzése van, mintha gyomorban sulyos teher volna; néha gyenge izgatottság érezhető a gyomorszájban, mely azonban táplálék által nem elégithető ki. A szemek beesnek, a kezek s lábak hidegek és tapadó izzadsággal bevonvák. Kevés idő mulva kóhögés köszönt be, eleintén szárazon, néhány hónap mulva azonban zöldes szinü köppettel összekötve. E közben a beteg levertnek érzi magát, és az alvás semmi üdülést sem látszik nyujtani. Rövid idő mulva ideges izgatottság áll be és gonosz előérzetek gyötrik. Szédülés és oly érzés fogja el ha hirtelen felál, mintha forogna vele minden. A belek eldugulnak. A bőr száraz és időnként forró; a vér megsürüsödik és pang: a szemfehérje sárga bevonatot nyer; a vese-váladék kevesbedik és sötét szinü. Állás után üledéket rakva le. Gyakran felbüfféen a bevet táplálék a gyomorból, majd savanyu, majd édeses izzel; ez gyakran heves szivdobogás és fulladozási rohamoktól kisértetik, a látás gyengül s szines pontok látszanak a szem előtt lebegni, nagy levertség és rendkivüli gyengeség érzete jelentkezik. Ezen tünetek felváltva vannak jelen. Nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy az ország lakosságának közel fele szenved ezen betegség valamely fokozatában. A SHAKER EXTRACT oly kép hat az emésztő szervek érjanyagára, hogy az átalakitja a gyomorba jutott tápszert, oly anyaggá mely képes a gyenge testnek táplálékot nyujtani, melynek következménye a jó egészség. Ezen szer hatása a csodával határos. — Millió és millió üvegek adatnak el évente országunkban s a kedvező eredményeket bizonyitó hálairatok tanuskodnak gyógyító erejéről. Százai a különböző nevü betegségeknek, eredtek a rosz emésztésből, és ha ezen egy baj elmult a többi betegségek is elttünek, mivel ezek csak a valódi betegség kórtünetei, ennek gyógyszere a shaker-extrakt és seigel-labdacs. Ezzel a bizonyitványoknak kétségbevonhatlanul bizonyitják gyógyitó hatását. Kapható minden gyógyszertárban. Egy üveg ára 1 frt 25 kr. — Egy doboz Seigel-labdacs 50 kr. Magyarországi főraktár. Török József gyógyszertárában Budapest, király-uteza 12., s általa kapható Magyarország minden gyógyszertárában Zomborban: Sauerborn Károly és Saly Antal gyógysz. uraknál. 7—2

Törvényszéki csarnok.

Zsupanszky Pál bünügyben m. hó 26-án kezdődött meg a végtárgyalás a budapesti törvényszék előtt Kossuta Géza törvényszéki biró elnöklete alatt; szavazóbirák voltak: Kiss és Jovanovics. A vádat Katona Béla kir. alügyész képviselte, vádlott védője dr. Környey Ede. A tárgyalásra mintegy 30 tanu idéztetett be, a kik közül azonban m. hó 26-án délelőtt többen még nem jelentek meg. A védő e miatt a tárgyalás elhalasztását kéri, a minek azonban a törvényszék nem ad helyet. Kihallgatják első sorban az elegánsul öltözött, zömök termetü, fekete körszakállas vádlottat. Előadja, hogy Zsupanszky Pálnak hivják, szávafalvi szül. 39 éves gör. kel. vallásu, volt ügyvéd, nős.

Elnök: Van gyermeke?

Vádlott (a meg indulástól alig tud szóhoz jutni): Van, kettő. — Elnök: Hány évesek? Vádlott nem felel és helyette a védő mondja meg, hogy van két kis fia, egy 8 és egy 9 éves.

Előadja továbbá a vádlott, hogy jelenleg Capo d'Istriában van letartóztatva, mivel Bécsben csalás kisérlete miatt 4 évi sulyos börtönre itéltetett. Vagyona zár alatt van. Iskoláit Szegeden és Pozsonyban végezte. Mint ügyvéd fegyelmileg soha sem volt büntetve. Katonakötelezettségének eleget tett, a hadseregben mint önkéntes szolgált.

Ezután Benko Kálmán, a magyar földhitelintézet képviselője, terjeszti elő az intézet panaszát Zsupánszky ellen ama csalások miatt, melyeket a vádhatározat alapján már ismertettünk. A panasz abban összpontosul, hogy a vádlott Stankov Axentie nevére 25.000 frt, Mility Sándor nevére pedig 68.000 frt jelzálogkölcsönt csalt ki az intézettől, melynek kára 86.000 frtot tesz ki e két esetből kifolyólag.

Felolvastatott Benkő Kálmán ügyvédnek irásbeli följelentése, melyet a vizsgálat megindulta előtt a törvényszékhez intézett, egész terjedelmében.

Bemutatja ezután Kossutány elnök egyenkint azt a 22 darab hamisitott okmányt, a melyek segélyével a jelzálogi kölcsönök kicsalattak, ugy mint hamisitott telekjegyzőkönyvek, bekebelezési végzések, melyek Jozefova község pecsétjével vannak ellátva és a melyeken törvényszéki birák, jegyzők és közjegyzők aláirásai hamisitvák.

Felolvastatnak a lelkész bizonyitványok, a melyek szerint Stankov Axentie és Persida, a kiknek nevére kölcsön felvétetett, már akkor nem éltek,

Kihallgatják Kikindai Ferencz kikindai közjegyzőt, a ki szóbelileg is megerősiti, hogy nevének aláirásai az emlitett okmányokon nem tőle erednek.

Felolvassák Operán Aurél józefovai községi jegyző vallomását, mely szerint az okmányokon az ő neve is hamisitva van Hasonlókép nyilatkozik a többi hivatalos személy is a kiknek nevei az okmányokon vannak.

Igazoltatott továbbá a tárgyalás folyamán a Milityféle második csalásra nézve is, hogy az ennél használt okmányok is egytől-egyik hamisitványok, Mility Sándor nevü egyén pedig nem létezett.

Ezzel a tárgyi tényálladék megalapitván, délben az elnök rövid időre felfüggesztette az ülést.

A déli szünet után dr. Környey Ede védőügyvéd felvetette a fenforgó bünügyben az elévülés kérdését, a mely iránt ő már egy izben kérvényt nyujtott be a törvényszékhez, a mely azonban e kérdésben nem hozott érdemleges határozatot. Az elévülés megokolására fölhozza, hogy a Stankov-féle 25.000 frt 1879. márcz. 29-én, a Mility-féle 68.000 frt 1880. aug. 31-én fizettetett ki, mig az első birói intézkedések ez ügyben csak 1885. okt. 28-án tétettek meg, tehát az 5 évi elévülési időszakon belül semmi intézkedést a vádlott ellen nem foganasitottak. Kéri a törvényszéket, hogy e részben érdemleges határozatot hozzon.

Katona Béla kir. alügyész ennek el enében azt állitja hogy itt elévülés nem forog fenn sem a magánvád, sem a hivatalból üldözendő cselekmény tekintetében, azért, mert a földhitelintézet a cselekmény elkövetése után csak 2 év mulva, tehét 1881-ben jutván tudomásra a csalásnak, a törvényben előirt 3 hónapban belül megtette a fenyitő följelentést nem ugyan a vádlott személye ellen, hanem általánosságban, a büntett elkövetése miatt; de a törvény sehol sem irja elő az elévülés kérdésében, hogy első birói intézkedés egy bizonyos vádlott ellen öt év alatt foganasitandó, hanem a birói intézkedés ugy értelmezendő, hogy a tettes kinyomozása tárgyában tétessenek meg az első lépések. Már pedig e szerint a jelen esetben az az 5 évet 1881-től kell számitani és igy elévülés nem forog fenn, a Mility-esetben pedig abszolute nem lehet szó elévülésről, mivel a tett 1880. augusztus havában követtetett el, már pedig 1885, május havában megtétettek az első intézkedések Zsupansky személye ellen és igy az 5 év még nem telt el.

A törvényszék hosszabb tanácskozás után a kir. alügyész érveléseit fogadta el és a tárgyalás folytatását rendelte el.

E határozat ellen védő semmiségi panaszt jelentett be.

Következett Zsupanszky Pál kihallgatása.

Elnök: Ön ellen két csalási esett miatt van az eljárás folyamatba téve. Fel hivom hogy minden kérdésre az igazat legjobb tudomása szerint mondja el. Ha igazságos itéletet vár, önnek is igaz előterjesztéseket kell tennie. Kérdem önt, beismeri e büntettek elkövetését, vagy nem?

Vádlott: Határozottan állithatom, hogy nem.

Elnök: Hol töltötte gyermekéveit? — Vádlott: Szávafalun, a hol atyám gör. kel. lelkész. — Elnök: Kapott ön atyjától valami segélyt, mikor ügyvédi állásra lépett: — Vádlott: Nem, irodámat egy ügyvédtársammal együtt nyitottam meg 1875-ben Kikindán. Ügyvédtársam Szabolyevics országgyülési képviselő volt. A társas iroda csak 1876. novemberig tartott, mely ideig 3000 frtott jövedelmezett; a jövedelemben osztoztunk. — Elnök: Milyen kiadásai voltak önnek? — Vádlott: Én sem kártyás, sem dohányzó ember nem vagyok, ezért tehát az 1500 frtból maradt annyi pénzem, hogy külön irodát rendezhessek be. — Elnök: Mikor nősült? — Vádlott: 1876. novemberben: kaptam vele 4000 frtot. — Elnök: Mire forditotta ezen összeget? — Vádlott: Kiadtam 25-ös kamatra, mert akkor még a takarékpénztár is ily kamatra dolgozott. Igy tehát a 4000 frt évi 1000 frt jövedelmet, ügyvédi működésem pedig évi 2500 frtot hozott.

Az idő előrehaladt volta miatt az elnök itt félbeszakitotta a vádlott vallatását, hogy kihallgathasson még egy tanut, a ki sürgős ügyei következtében a tárgyalás további folyaman nem jelenhet meg.

Lovrich Gusztáv ügyvéd tanura a védelem hivatkozott az alibi-bizonyitás czélból. A vádlott ugyanis annak bizonyitására, hogy 1881. aug. 31-én, mikor állitólag a Mility-féle 68.000 frtot Budapesten fölvette, nem lehetett Budapesten, hivatkozott Lovrichra, mint a kinek Kikiudáró egy, 1880. aug. 31-ről keltezett levelet irt egy Deutch-féle pörben. Lovrich ügyvéd kijelenti, hogy ő 7 év eltelte után dátumokra nem emlékezhetik, Igéri azonban, ha az illető levelet esetlegmég megtalálja irodájában, azt készségesen a törvényszék rendelkezésére bocsátja,

Ezzel a f. hó 26-iki tárgyalás délután ½ 3-kor véget ért.

Folyó hó 27-én délelőtt folytatta a törvényszék a végtárgyalást. Hosszabb ideig foglalkozott a törvényszék Zsupánszky vagyoni álapotának részletezésével, a bevételeit és kiadásait feltüntető évi kimutatások alapján. A hozományra vonatkozólag Zsupánszky azt állitja, hogy 10.000 frtot kapott nejével, minek ellenében a zentai szolgabiró hivatalos átiratban értesiti a törvényszéket, hogy a hozomány csak 6000 frtot tett ki. Kihallgaták Goitein Lipótot, az ada-moholi pénztár volt igazgatóját, Zsupánszky ipájának szomszédját, — a ki részben Zsupánszky előadását erősiti meg.

Elnök: Mikor hire járt annak, hogy a földhitelintézetet megkárositotta valaki, nem gyanusitottak önök a csalás elkövetésével senkit? — Tanu: Nem. — Elnök: Mit tud ön Zsupánszky életmódjáról? Tudja azt, hogy négy lóval, egyenruhás szolgával járt? — Tanu: Tudom, de van nálunk több ügyvéd, a ki ily nagy háztartást visz, de azért mégis tartozik. (Derültség.) — Elnök: Volt e neki, mint ügyvédnek nagy jövedelme? — Tanu: Nem tudom. — Elnök: Jó hire volt neki, mint ügyvédnek? — Tanu: Én csak onnan ismertem, hogy az ada-moholi takarékpénztárnak ügyvédje volt, a mely állásba apósa segitett bele. — Elnök: Volt Zsupanszkynak hitele az önök takarékpénztáránál? — Tanu: Ha az apósa girálta, akkor korlátlan hitele volt. — Elnök: Mire vette föl Zsupánszky a kölcsönöket? — Tanu: Egy birtokot vásárolt. — Elnök: Volt Zsupanszkynak valami költséges szenvedélye? — Tanu: Nem hallottam róla semmit.

Katona ügyész: Miután Zsupánszky azon a vidéken egyre gazdagodott, mit vélekedtek önök felőle? — Tanu: Nekem is néha feltünt a dolog. Kérdeztem is néha Zsupánszky apósat, honnan tesz szert Zsupánszky oly szép jövedelemre; az apósa azt felelte, hogy az a szerencsés gyerek megint valami jó üzletet csinált.

Kihallgatják ezután Béron Károly kikindai kereskedőt. Elnök: Tud e ön valamit arról, hogy Zsupánszky a börzén játszott? Tanu: Igen, mert éppen velem játs ott és mintegy 5000 frankot nyert, Elnök: Milyen hire volt ott Zsupánszkynak? Tanu: Jó hire volt. Elnök: Nem tünt föl, hogy egy kicsit hamar gazdagodott? Tanu: Tudtuk, hogy nagy kamatra adja ki a pénzt, a mely az adai pénztárból tetszésszerinti mennyiségben állott rendelkezésére. Elnök: Kártyázott Zsupánszky? Tanu: Nem, kávéházba sem járt és meglehetős szerény életet folytatott, kivéve, hogy szép fogatot és livrés inast tartott. Zsupánszkyt jó gazdának és takarékos embernek tartották.

Zsupánszky: Kérem a tanut az iránt megkérdezni, hogy a börzeüzletre én szólitottam-e föl őt, vagy ő engem? — Tanu: Én szólitottam föl.

Katona ügyész vádlotthoz: Miért nem jegyezte be 5000 frank nyereségét vagyoni kimutatásába. — Zsupánszky: Készakarva nem tettem.

Désán földbirtokost a védelem idézte be tanunak arra nézve, hogy mondaná el azt az esetet, a melyben ő Zsupánszkyt szólitotta meg, egy hozzá tökéletesen hasonló idegen ember helyett, mert a védelem e frappans hasonlóságot fontos körülménynek tartja a vádlott alibi bizonyitására vonatkozólag.

Tanu elmondja, hogy egy izben a vasuti kupéban a belépő Zsupánszkyt dr. Licseknek nézte, meg is szólitotta őt, de csak akkor vette észre, hogy tévedett. Ugyancsak Zsupánszkynak más emberhez való hasonlatosságra vonatkozólag kivánja kihallgattatni a védelem Kasch kikindai vendéglőst és Bibics Milán telekkönyvi irnokot, a kik azonban nem emlékeznek ilynemü hasonlatosságokra.

(Folyt. követk.)

Értéktőzsdei hetijelentés.

(A „Magyar Merkur“ pénzügyi szaklap jelentése.)

A lefolyt hét uj csalódásokat hozott a tőzsdei spekulációnak. Az az alapos föltevés, hogy a Rotschild csoport az állami járadékokra hirdetendő aláirás megnyitásával nagyobb elevenséget fog kölcsönözni az értékpiacznak és ez által az árfolyamok emelkedni fognak, a tőzsdejátszók legnagyobb részét arra ösztönözte, hogy á la hausse engageálták magukat és mindenféle nemzetközi értékekben nagyobb vásárlásokat eszközöltek. Közbejött azonban egy magában véve igénytelen esemény: Schnaebele franczia biztos elfogatása német csendőrök által, a mely a hozzáfüzött politikai kombinációk következtében kinos nyugtalanságot idézett elő az értékpiaczon, és árfolyam hanyatlásákat vont maga után. Kivánatos volna, hogy e nagy feltünést keltett incidens mihamarább kiegyenlittetnék, a nélkül, hogy politikai téren sulyosabb következményeket vonna maga után.

Magától értődik, hogy a jelzett körülmények között a tőzsdei forgalom a lefolyt héten nem lehetett valami szilárd irányzatu.

A részletekre térve, a bankrészvények tetemes árfolyam hanyatlást mutatnak; osztrák hitelrészvény 285-ről 280-ra ment vissza. A tökebefektetési papirok közül 4%-os arany járadékok 1⅛%-kal csökkentek, számekban kifejezve 102-ről 100·60-ra. A helyi értékek piaczán lanyha volt a forgalom. A vasuti részvények közül a közuti vaspálya részvényei tovább hanyatlottak, minek oka részben az, hogy u verseny e téren is emelkedik, részben pedig az a körülmény, hogy a társulat sinhálózatának jelenlegi nagymérvü kiterjeszkedését maguk a részvényesek károsnak tartják a társulatra nézve. A sors-

jegypiaczon szilárd irányzat volt uralkodó; olasz vörös-kereszt és bazilika sorsjegyekben élénk kereslet. Valuta valamivel szilárdult.

* * *

Értékpapir és sorsjegybirtokosoknak szakban vágó felvilágosításokkal készséggel szolgál a „Magyar Merkur“ a kiadóhivatala Budapesten, hatvani utcza 17. sz.

NOVELLATÁR.

Sziv és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Irta: **Krausz Bernát.**

(Folytatás.)

„Hát lássa a dologhoz, édes fiam, — szóla ekkor az édes anya, ki eddig néma tanuja volt a beszélgetésnek — hogy illendően, urasan jelenhess meg az ünnepélyen. Vannak-e tiszta keztyűid — legjobb lesz, ha elmégysz ujakat vásárolni — aztán ne felejts el egy szép nyakkendőt is venni; uj inget sem ártana ma felvenned; — salon-öltönyöd sem uj már . . .“

És a jó anya nem restellte a—s—ig elszámlálni a szükségeket, melyek ma mind ujak legyenek.

Andor sietett a szükségeseket bevásárolni, mert már alig várta, hogy mehessen kézfogásra. Nagyon természetes, hogy ekkor már feledve Sarolta, feledve az adott szó, a becsület, — minden csak Fenyves ur vagyona nem! Ez oly nagy varázshatalommal birt, hogy Andort égészen elvakította. Nem látta ő most már Gizellán a vézna beteges külsőt, meg azt sem, hogy a háta ép oly domboru mint melle; — no de hát kinek is van hátul szeme? Szóval Andor alig várta, hogy Fenyves ur vagyonában korlátlan ur lehessen.

A kézfogóra hamarosan a város előkelőségét meginvitálták; meg is jelentek azok majdnem teljes számban; hogy ne? — Fenyves ur leányának kéztogója! — A város leggazdagabb leányának eljegyzése! . . . Lesz ott muri! . . . . . És volt is!

— —

Másnap már az utolsó kofa is azt beszélte, hogy: „Ugy e megmondtam, hogy sohase' lesz abból semmi, hogy az a szép ifiur azt a szegény lányt vegye el?!

Erre a másik meg csak annyit felelt, hogy: „Hát én nem megmondtam?!“

A harmadik meg: „Tudtam én azt már régen; meg is mertem volna rá esküdni!“

Tudta azt előre mindenki; meg is mert volna rá mindenki előre esküdni, csak Sarolta a jóhiszemü, ártatlan becsületességü; de szegény leány nem tudta; ő hitt egy könnyelmü fiatal ember meggondolatlan fecsegéseiben; ő hitt egy könnyelmü fiatal ember felhevüléseinek nyilatkozataiban, mely nem volt egyéb szalmalángnál.

„A jó hir gyorsan terjed, de a rosz messzebb ér“ — mondja egy példabeszéd.

Andor második eljegyzésének hire is gyorsan és messze elterjedt és igy nemsokára Sarolta is megtudta azt, amit bizony jobb lett volna sohase megtudni.

A szegény, jó hiszemü leány azt hitte, hogy szive megreped fájdalmában; de még mindig hitt, bizott és remélt.

„Nem, nem; nem lehet!“ — mondá magában, midőn a hir egy nem épen megbizható forrásból tudomására jött — „Andort én becsületes jellemünek ismertem; ő nem tehette azt! Nem; csak engem akarnak megijeszteni, hiszen még a legutóbbi levelében is — igaz, tevé hozzá hamarosan, már körülbelül egy hónapja, hogy azt küldte — milyen szépen irt és igérte, hogy nem sokára meg is fog látogatni; nem hiszem el! . . . Andor megtartja szavát!“

És szive mindamellett is oly hangosan dobogott, oly nyugtalan volt, mintha csak ki akart volna ugrani helyéből.

És még ennek sem hitt, pedig van valami a nőkben, ami a vészt velük előre sejteti, ami a férfiakban nincs meg; de Sarolta arra sem adott; — tollat, tintát, papirt vett elő és a következő levelet küldé Andornak:

„Kedves Andorkám!“

Hogy nem repedt meg szive a gondolatnál, hogy Andor talán már a másé, és ő magát mit sem tudónak tetetve, igy szólitja meg őt. Pedig még mennyi várt arra a szivre! Ha Sarolta azt tudta volna, bizonyosan egy rántással szétszakitotta volna azt a papirt, félre tette volna a tintát, földhöz vágta volna a tollat és: „Ha te úgy, én is úgy! Gombház, ha lesszakad lesz más! —

De ő még bizott; remegve folytatá a levelet: „Utóbbi időben igen keveset hallasz magadról; én ezt azonban rendkivüli elfoglaltságodnak tulajdonitottam és hogy most levelemmel zavarni bátorkodlak, annak egyedüli oka az, hogy hozzám olyan hirek érkeznek felöled, melyek szivemet aggodalommal töltik el.

Ne ijedj meg, édesem; én azoknak hitelt egyelőre nem adok: én nem tudom elhinni, hogy Körössy Andor, akkor, mikor nekem szerelmét esküvel fogadta, mikor nekem szerelmét esküvel fogadta, mikor nekem nevét, szivét, mindenét, esküszóval fölajánlotta, csak a levegőbe beszélt volna.

Nem hittem el hogy Te Fenyves Gizellával eljegyzésedet ülted volna meg! — Ezt hallottam!

Ez az, ami az én szivemet aggodalommal tölti el, bár nem sokat adok a pletykaságra; de mégis remegek — ha az valónak bizonyulna be?! . . . De nem! Kérlek, kedves Andorom, ird meg azonnal, ha csak pár szóban is — ha teendőid idődet annyira igénybe veszik, hogy sokat nem irhatsz — csak egy pár szóval, hogy az egész hir alaptalan; az egész csak haszontalan pletyka! . . . És én a Te szavadban megnyugodva maradok a Te szerető

Saroltád.“

Mennyi könnyébe, mily nagy sziv-fájdalmakba kerülhetett Saroltának e levél leirása, azt nem kisértem meg leirni, a levelet hamarosan a póstára küldte. Szegény, sietett elküldeni, hogy a választ is annál hamarabb kapja meg; pedig még az csak estére megy el; de hát el lehet-e itélni türelmetlenségét és felizgultságát?

Alighogy a levelet elküldte, valaki kopogott az ajtón.

„Szabad!“ — kiáltá Sarolta — ah, ha Andor jönne!“

De csakhamar meggyőződék, hogy nem az — — és mégis az volt!

„A kedves mamája akarta átvenni; de én a világ minden kincséért sem adnám másnak, mikor rá van irva, hogy: „sajátkezüleg“ — mondá a mosolyogva belépő, bőbeszédü levélhordó, egy csinos levélkét nyujtva át Saroltának és egy szemhunyoritással az ajtót maga után huzva, eltávozott.

Sarolta a czim és postabélyeg megpillantásánál ujszülöttnek érzé magát; lázas remegéssel szakitá fel azt; de alig olvashatott még talán 2 sort, midőn egy éles, velőt-rázó sikoltással a földre rogyott.

A levél körülbelül igy hangzott:

!

„Saroltám, mi nem lehetünk egymásé! Fájó szivvel kell kegyednek azon igazán fájdalmas hirt közölni, mely bennünket ért! Mondjon le rólam, mint én lemondtam már a boldogságról! Erősitse magát; mi egymásra nézve meghaltunk. Talán Isten még kegyedre nézve jól is rendelte ezt igy! Éljen boldogul!

Körössy Andor.

Andornak igaza volt. Saroltára nézve talán Isten jól is rendelte ezt igy, de hogy egymásra nézve ők már meghaltak volna, elvesztek volna, azt majd megfogjuk látni.

(Folytatása köv.)

Nyilttér.*)

St . . . . L . . . . árnak F . . . . K . . . .

Felszólitom, hogy nálam levő tartozását annál is inkább 4 nap alatt egyenlitse ki, mert ellenesetben **nyilvánosan fogom megintení.** H.

Fekete satin merveilleux (egész selyem) **1 frt 15 krtól méterenként** egész 6 frt 45 krig (különböző minőségben) szétküld egyes ruhákban s egész darabokban vám mentesen házhoz szállitva **Henneberg G. selyemgyár-raktára** (c. és kir. udv. szállitó) Zürich. Minták postafordulattal. Levelek 10 krral bérmentesitendők. 9—

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán).

Idény: **május 1-től szeptember 30-ig.**

A gyógyhely forrásai ajánlhatók: a belek bántalmainál, a hasi és általános vérbőségnél, májbajoknál, aranyérnél, tulságos elhizásnál, köszvénynél és női bajoknál.

Rendelő orvos: **dr. BRUCK J.** (vigadó-tér 1. sz.)

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő, fontos közlekedés a társaskocsikon reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely, Ferencz-József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.

10—5 Tulajdonos: **Mattoni Henrik.**

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Hirdetések.

A bécsi biztositó társasság helyiség változtatása Budapesten.

A **„bécsi biztositó társaság“** és a **„bécsi élet és járad biztositó társaság“** magyarországi fiókigazgatósága, a **hivatalos helyiségeit,** mely eddig Budapesten az Erzsébettér 7. számu házban volt elhelyezve, **az Erzsébettéren levő 9. számu házba** — a magyar általános biztositó társaság tulajdonát képező épületbe — **helyezte át.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Rendkivüli alkalom butor vételre üzletfeloszlatás miatt.

BASA utcza, az uj gymnásiummal szemben.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy **helyben a basa-utczában levő butor-raktárt** feloszlatjuk és igy most a meddig a készlet tart rendkivüli olcsó árban adjuk az összes butorokat, nevezetesen: **szekrények, ágyak, mosdók, tükrök, képek a legfinomabb kivitelben,** azonkivül **divánok, ottomániok** és **teljes garnitürák** végre **ablakfüggönyök** és **vasbutorok.**

Esetleg az egész raktár is eladó

Számos látogatást kér

Fink és Pollák,

budapesti butorkereskedők.

Nagy készleteim kevésbitésére

áruim árát 25%-al leszállitottam, és raktáram megtekintésére, s az olcsó árak meggyőződésére a n. é. közönséget tisztelettel meghivom

TESTORY BUDAPEST. HAAS-PALOTA.

Jegyzék:

	frtól	frtig
Féméruk:		
Hamu, gyufatartó valódi bronz vagy imitált	—.50	3.50
Gyertya- vagy kézi gyertyatartó bronz vagy imitált	1.50	6.—
Girandolok, kétágu gyertyatartó bronz vagy imitált	4.—	35.—
Tentatartó vagy szivartartó bronz vagy imitált	2.—	10.—
Complet készletek „ „ „	15.—	40.—
Complet dohányzó-készletek „ „ „	12.—	30.—
Vizitkártyatál „ „ „	6.—	40.—
Álló órák és fali órák „ „ „	18.—	80.—
Óra garniturák „ „ „	50.—	159.—
Asztali lámpák, teljes felszereléssel bronz vagy imitált	2.—	25.—
Függő-lámpák, „ „ „ „ „	1.50	65.—
Háló szoba lámpák, „ „ „ „ „	3.50	25.—
Porcellán és fayence áruk:		
Vázák és virágcserepek	2.—	25.—
Vizitkártyatál bronzzal montirozott	3.—	30.—
Irókészletek bronzzal felszerelve	16.—	25.—
Fali plateux bronzzal felszerelve	3.—	30.—
Kávé- és thea-készletek genre vieaux saxe	12.—	45.—
Toilette service	6.—	13.—
Lámpák, teljesen felszerelve	12.—	60.—
Hamu vagy ékszertartó	—.50	5.—
Szobrok, csoportok, szines vagy fehér	1.—	50.—
Salonbutorok:		
Ékszer, szivar és irókaszéták	6.—	25.—
Szivarszekrény, diszesen felszerelve	25.—	100.—
Asztalkák, egyszerü v. bronzzal diszitett	8.—	40.—
Etagerek „ „ „ „ „	10.—	60.—
Fali etagerek „ „ „ „	10.—	40.—
Szivarzó vagy thea-asztalkák	8.—	22.—
Oszlopok, finoman felszerelve	8.—	50.—
Képállványok, sima vagy metszett	15.—	50.
Székek, fauteuillek francia genre	12.—	25.—
Különbözők:		
Legyezők	2.—	60.—
Flaçon és flacontartó	2.—	15.—
Bonbonierek, kis kasseták	1.50	20.—
Tükrök bronzzal felszerelve	12.—	80.—

Legjobb bel- és külföldi borok.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN,

Központi iroda: VI. Váczi-körút 57. — Gazdasági géposztály: Külső váczi-ut 1696—1699

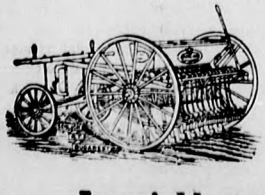

Ajánlja kitünő szerkezetü **GŐZCSÉPLŐ KÉSZÜLETEIT,** szén, fa és szalmafütésre: **járgánycséplőit, gabona tisztitó rostáit** (Backer és **Vidats** rendszer) továbbá legjobbaknak bizonyult **szabadalm. Schlick** féle **2-ös** és **3-as ekéit** — **árak 58 frtól kezdve** — **szab. Schlick**-féle **mélyitő ekéit kiemelő szerkezettel, mélyitő ekéit önvezetékkel** (Sack után). **Eredeti Schlick-** és **Vidats**-féle **egyvasu ekéit.**

Legujabb szabadalmazott "Triumph" sorvetögépek.

Ezenkivül készletben vannak: **őrlőmalmok, csöves tengeri daráló k, tengeri morzsolók, takarmány készitő gépek, olajsajtók, saját rendszerü ramie-, kender- és lentörő- és tisztitó gépek. Legolcsóbb árak legelőnyösebb fizetési feltételek.**

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. 6—1

Nyomatott Muzsik és Partlics gyorssajtóján Zomborban.